

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТАТА

1) Који проблем се решава законом?

У Републици Србији, у пракси се дешавало да поред овлашћених организација за издавање сертификата и ресертификата, послове сертификације врше и организације без овлашћења Министарства. Из тог разлога Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није у могућности да има увид у податке о површинама под органском производњу. Такође, произвођачи чију производњу сертифицију неовлашћене сертификационе организације нису у могућности да остваре право на подстицајна средства из буџета Републике Србије, јер право на њих имају само произвођачи који имају пријављену органску производњу код овлашћених организација за издавање сертификата и ресертификата.

Новим законом добијамо правни оквир за праћење органске производње, идентификацију стварних могућности и регистрацију обима производње, те оправдање мера за подстицај овој производњи, које без квантитативних показатеља нису биле могуће.

Такође, новим законом ставара се правни оквир за обезбеђивање да послове сертификације раде само контролне организације коју су овлашћен од стране министарства, као и бољи увид у постојање и рад неовлашћених контролних организација и њихово кажњавање.

Уређивањем рада контроле и сертификације у органској производњи:

- бићемо у могућности да заштитимо порекло домаћег производа на страном тржишту и имиџ Србије као земље у којој је органска производња не само могућа, већ се сматра озбиљним елементом развоја пољопривреде и села;
- створићемо позитивну конкуренцију међу контролним организацијама и консеквентно смањење цена сертифицирајних услуга;
- запошљавање домаћег кадра на пословима сертификације.

Осим тога, тренутно организације које врше издавање сертификата и ресертификата немају међународну акредитацију по одговарајућим стандардима, из ког разлога сертификати органских производа нису признати на страном тржишту.

Доношењем овог закона, овлашћење за контролу и сертификацију моћи ће да добију само оне контролне организације које испуњавају услове, а међу тим условима је и услов да су акредитоване од стране Акредитационог тела Србије (АТС) у складу са међународним стандардима.

Обзиром да тренутно АТС нема међународну акредитацију и да је у поступку оцењивања, почетак примене овог закона одлаже се за 1. јануар 2011.

године, до кад се очекује добијање међународне акредитације. Осим тога, овим се оставља и одговарајући период у коме ће постојеће контролне организације моћи да уђу у поступак акредитације код АТС и обезбеде одговарајућу акредитацију.

2) Који циљеви треба да се постигну доношењем закона?

Овим законом уређује се производња органских производа, сертификација, стручни надзор над применом закона, омогућава се добијање производа потврђеног квалитета и заштита потрошача, стварају се услови за пуни замах развоју органске производње са великим ефектом на социо-економски развој села посебно у областима од интереса за заштиту природе уз целокупан допринос смањењу загађења из пољопривреде, омогућава се ангажовање постојећих и отварање нових прерадних капацитета, развој домаћег тржишта и извоз органских производа конкурентних на страном тржишту, као и развој органске сертификације. Регулисање органске производње помоћи ће и развој туризма и угоститељства заснованих на органској производњи и употреби органских производа.

Органска производња представља компромис између развоја тржишно оријентисаног и економски ефикасног фармерског сектора и опстанка малих фарми, које због неминовног спорог процеса реструктурирања још увек обезбеђују опстанак великог дела руралне популације.

Нови закон омогућиће развој органске производње, повећање површина под органском производњом као и допринос смањењу загађења из пољопривреде, очувању воде, ваздуха и земљишта, очувању природног и агробiodиверзитета, повећању конкурентности и освајању тржишта уз повећани економски ефекат и рационално искоришћање природних ресурса и повећање могућности за запошљавање. Органска производња ефикасно упошљава образовану радну снагу, чиме може снажно допринети слабљењу тензија у урбаним и субурбаним срединама индустријских зона.

Страно тржиште органских производа и поред значајне сопствене производње и даље показује потребу за увозом органских производа.

Развојем ове области пољопривреде, повећањем површина под органском производњом, Србија добија шансу да своје органске производе пласира на страно тржиште.

Поверавањем појединих послова државне управе правном лицу које испуњава услове у погледу техничке опремљености и кадровске оспособљености за обављање послова омогућиће се ефикасније обављање послова везаних за органску производњу.

3) Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

Разматране су и друге могућности за решавање проблема, међутим област органске производње се не може устројити без постојања закона који мора бити усклађен са тренутно важећим регулативама ЕУ, који би дао основ за доношење низа техничких прописа којим се уређују правила и методе у органској производњи, тако да не постоје друге могућности за решавање наведених проблема.

4) Зашто је доношење закона најбоље решење датог проблема?

Важећи Закон о органској производњи и органским производима потребно је усклади са прописима ЕУ, из разлога што сертификати организација за издавања сертификата и ресертификата нису признати на страном тржишту, а то усложњава процедуру ставања наших органских производа на страно тржиште.

5) На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Закон ће имати позитиван утицај на произвођаче, потрошаче, сертификационе организације и пољопривредну производњу уопште.

Произвођачи ће моћи на једноставнији начин да сертификакују своје органске производе и добију сертификат од сертификационих организација препознатљивих на страном тржишту.

Потрошачи ће моћи да купе производ потврђеног квалитета, чија је производња од почетка па до краја контролисана. Спречиће се довођење потрошача у заблуду стављањем на производ ознаке која јасно указује на порекло, квалитет производа и методе производње.

Сертификационе организације ће морати да добију акредитацију од АТС да би могле да обављају послове контроле и сертификације у органској производњи и самим тим ће се омогућити признавање сертификата на страном тржишту.

Органска производња ће новим законом који предвиђа увођење квалитетних мера подршке моћи да се много брже развија и буде заступљена на већим површинама до сада.

Применом метода органске производње утиче се на очување природног и агробiodиверзитета.

6) Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Примена овог закона изазваће трошкo контролним организацијама које обављају послове контроле и сертификације у органској производњи, јер ће морати да добију акредитацију од стране АТС у складу са одговарајућим међународним стандардима, да би могле да добију овлашћење за обављање ових послова.

7) Да ли позитивни ефекти закона оправдавају трошкове његове примене?

Да, јер ће се акредитацијом контролних организација које обављају послове контроле и сертификације у органској производњи омогућити добијање међународно признатог сертификата, а тима и лакши извоз органских производа на страно тржиште.

у закон!

мало?

- 8) Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Примена овог закона омогућује правно уређен наступ пољопривредних произвођача који се баве органском производњом. Ова област ће укључити велики број привредних друштава, нарочито предузетника који се баве прометом органских производа, као и других пратећих делатности везаних за органску производњу (транспорт, паковање, складиштење).

Новим законом дефинисани су услови за давање овлашћења контролним организацијама за обављање послова контроле и сертификације у органској производњи, који се, између осталог односе и на регистрацију код Агенције за привредне регистре, што ће омогућити да сва лица која испуњавају овај услов, као и остале прописане услове могу пронаћи интерес да обављају ове послове.

Ствара се амбијент позитивне конкуренције на тржишту међу сертификационим организацијама и могућност развоја сертификационог бизниса органских производа.

- 9) Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

У изради овог закона учествовале су заинтересоване стране, и то представници контролне организације, произвођача, пољопривредног факултета, удружења произвођача, који су имали прилике да изнесу своје предлоге.

Такође, у изради овог закона учествовао је и експерт за органску производњу из Европске уније.

- 10) Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили циљеви доношења закона?

Најзначајнија мера представља одредба овог закона којом се утврђују подстицајне мере за развој и унапређење органске производње, путем којих ће се субвенционисати пољопривредни произвођачи, нарочито они који се налазе у периоду конверзије, односно периоду преласка са неорганске на органску производњу.

Осим наведеног, уследиће и снажна мотивациона кампања од стране овог министарства, невладиног сектора, привредних комора, локалне самоуправе за укључивање пољопривредних произвођача у органску производњу у што већој мери, као и давање обавештења контролним организацијама о мерама које ће морати да предузму у циљу добијања овлашћења за обављање послова контроле и сертификације у органској производњи у складу са овим законом.

VI. СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2011. године.